

LØSNINGSFORSLAG

Oppg. 1 a) $y'' + y = t$

Løs først $y'' + y = 0$

Kar. lign. $t^2 + 1 = 0 \iff t = \pm i$

Løsning $e^{it} = \cos t + i \sin t$

Gen. løsm. $y_h = c_1 \cos t + c_2 \sin t$

Søker part løsm. $y_p = at + b$
 $y_p' = a, y_p'' = 0$

Innsatt: $at + b = t \iff a = 1, b = 0$

Gen. løsm. av $y'' + y = t$:

$y = y_h + y_p = \underline{\underline{c_1 \cos t + c_2 \sin t + t}}$

b)

$y = t \cos t$

$y' = \cos t + t(-\sin t)$

$y'' = -\sin t - \sin t + t(-\cos t) = -2\sin t - t \cos t$

Innsatt i $y'' + y = -2\sin t$

$-2\sin t - t \cos t + t \cos t = -2\sin t$ (OK)

Gen løsning

$y = y_h + y_p = c_1 \cos t + c_2 \sin t + t \cos t$

$y(0) = c_1 = 0$

$y' = c_2 \cos t + t(-\sin t) + \cos t$

$y'(0) = c_2 + 1 = 4 \iff c_2 = 3$

Løsm. av initialverdi problem:

$y = \underline{\underline{3 \sin t + t \cos t}}$

Når $t \rightarrow \infty$, så vil "amplituden" i $t \cos t$ gå mot $\pm \infty$ fordi når $\cos t = \pm 1$, så vil $t \cos t = \pm t$. Vi får

RESONANS

Oppg. 2

$$z = x^3 + 2y^3 - 3x - 3y^2 + 1$$

a) $z_x = \underline{3x^2 - 3}$, $z_y = \underline{6y^2 - 6y}$

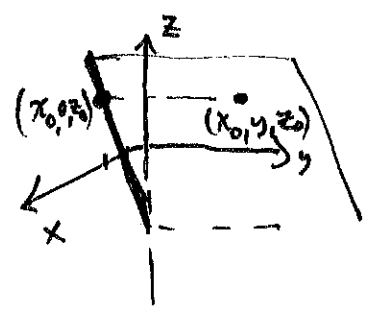
$z_{xx} = \underline{6x}$, $z_{yy} = \underline{12y - 6}$, $z_{xy} = z_{yx} = \underline{0}$

b) Da $f(2,1) = 8 + 2 - 3 \cdot 2 - 3 \cdot 1 + 1 = 2$, så ligger $(2,1,2)$ på flaten.
Tangentplanetets ligning:

$$z - 2 = z_x(2,1)(x - 2) + z_y(2,1)(y - 1)$$

$$z - 2 = 9(x - 2) + 0(y - 1)$$

$$z = 9x - 18 + 2 \iff z = \underline{9x - 16}$$

Planet er parallell med y-aksen fordi hvis $(x_0, 0, z_0)$ passer i ligning, så passer (x_0, y, z_0) for alle valg av y .

c) $c = f(2,2) = 2^3 + 2 \cdot 2^3 - 3 \cdot 2 - 3 \cdot 2^2 + 1 = 8 + 16 - 6 - 12 + 1 = 7$

Det totale differensialt, tatt med tellverdi på hvert ledd, gir oss ^{max.} usikkerhet i c , dvs

$$|z_x(2,2) dx| + |z_y(2,2) dy| \quad \text{der} \quad \begin{matrix} dx = 0.02 \\ dy = 0.03 \end{matrix}$$

Får

$$(3 \cdot 2^2 - 3) dx + (6 \cdot 2^2 - 6 \cdot 2) dy = 9 dx + 12 dy = 9 \cdot 0.02 + 12 \cdot 0.03 = 0.18 + 0.36 = \underline{0.54}$$

gir oss ^{max.} usikkerhet i c , dvs

$$c = \underline{\underline{7.00 \pm 0.54}}$$

d) Kritiske punkter

$$z_x = 3(x^2 - 1) = 0 \quad , \quad z_y = 6y(y - 1) = 0$$

$$\iff x = \pm 1 \quad , \quad y = 0, y = 1$$

4 kritiske punkter:

$$\underline{\underline{(1,0) , (-1,0) , (1,1) , (-1,1)}}$$

$$\Delta = z_{xx} \cdot z_{yy} - z_{xy}^2 = 6x \cdot 6(2y-1) - 0^2 = \underline{36x(2y-1)}$$

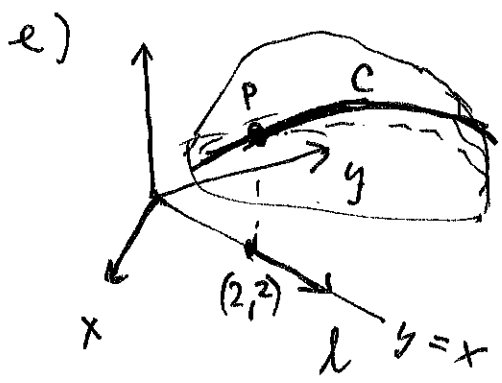
$$\Delta(1,0) = 36(-1) = -36 < 0 \Rightarrow \underline{(1,0) \text{ er sadelpunkt}}$$

$$\Delta(-1,0) = 36(-1)(-1) = 36 > 0$$

og $z_{xx}(-1,0) = -6 < 0 \Rightarrow \underline{(-1,0) \text{ er max.punkt}}$

$$\Delta(1,1) = 36 \cdot (2-1) = 36 > 0, z_{xx} = 6 > 0 \Rightarrow \underline{(1,1) \text{ er min.punkt}}$$

$$\Delta(-1,1) = 36(-1)(2-1) = -36 < 0 \Rightarrow \underline{(-1,1) \text{ er sadelpunkt}}$$

En retningsvektor for l er $\vec{v} = [1, 1]$.

Stign. tallet i $P = (2, 2, 7)$ til tangenten er den retningsderiverte i $(2, 2)$ i retn. $\vec{v}$, dvs

$$D_f(2,2) = \nabla f(2,2) \cdot \frac{\vec{v}}{|\vec{v}|} \underset{\substack{\uparrow \\ \text{se c)}}}{=} [9, 12] \cdot \frac{[1, 1]}{\sqrt{2}} = \frac{21}{\sqrt{2}} = \underline{\underline{\frac{21\sqrt{2}}{2}}}$$

Opp. 3 a) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^{n+2}}{7^n}, a_n = \frac{2^{n+2}}{7^n} \Rightarrow \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2^{n+3}}{7^{n+1}} \cdot \frac{7^n}{2^{n+2}} = \frac{2}{7}$

$\frac{a_{n+1}}{a_n}$ er uavhengig av n . Rekka er geom og $k = \frac{2}{7}$ oppfyller $|k| < 1$. Rekka konv. og summen er

$$S = \frac{a_0}{1-k} = \frac{4}{1-\frac{2}{7}} = \frac{4 \cdot 7}{7-2} = \underline{\underline{\frac{28}{5}}}$$

$\sum \frac{n-1}{n^{3/2} + 2n^2}$. La $a_n = \frac{n-1}{n^{3/2} + 2n^2}$ og $b_n = \frac{n}{2n^2} = \frac{1}{2n}$

Rekka $\sum b_n = \frac{1}{2} \cdot \sum \frac{1}{n}$ (p-rekke med $p=1$) divergerer. Derfor diverger rekka $\sum a_n$.

b) R kalles konvergenstradius.

Gitt $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{n \cdot 2^n}$. La $a_n = (-1)^n \frac{x^{2n}}{n \cdot 2^n}$.

$|\frac{a_{n+1}}{a_n}| = |\frac{x^{2n+2}}{(n+1)2^{n+1}} \cdot \frac{n \cdot 2^n}{x^{2n}}| = \frac{n}{n+1} \cdot \frac{x^2}{2} \xrightarrow{(n \rightarrow \infty)} \frac{x^2}{2}$

Rekke konv. når $\frac{x^2}{2} < 1$, dvs $x^2 < 2 \Leftrightarrow |x| < \sqrt{2}$
og den divergerer når $|x| > \sqrt{2}$. $\Rightarrow$

R = \sqrt{2}

Oppg. 4 a) $\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \dots + (-1)^{n-1} \frac{x^n}{n} + \dots, |x| < 1$

Erstatter x med -x:

$\ln(1-x) = -x - \frac{(-x)^2}{2} + \frac{(-x)^3}{3} + \dots + (-1)^{n-1} \frac{(-x)^n}{n} + \dots$
 $= -x - \frac{x^2}{2} - \frac{x^3}{3} - \dots - \frac{x^n}{n} - \dots = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}, |x| < 1$

$\Rightarrow g(x) = \frac{\ln(1-x)}{x} = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n-1}}{n} = -1 - \frac{x}{2} - \frac{x^2}{3} - \dots, |x| < 1$

Rekke konv. for alle x med |x| < 1 fordi regm. bygger på ei rekke som konv. når |x| < 1. (Egentlig konv. rekke for ln(1+x) for -1 < x ≤ 1, dvs rekke for g(x) konv. for -1 ≤ x < 1 ved regningene over.)

b) I ei potensrekke $f(x) = \sum a_n x^n$, så er $a_n = \frac{f^{(n)}(0)}{n!}$

dvs. $f^{(n)}(0) = n! \cdot a_n$. I vårt tilfelle må vi

tolke $g^{(n)}(0) = \lim_{x \rightarrow 0} g^{(n)}(x)$. Vi får da

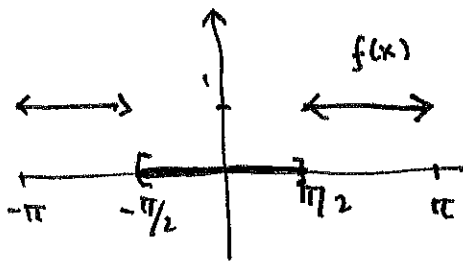
$\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = a_0 = \underline{\underline{-1}}$, $\lim_{x \rightarrow 0} g^{(8)}(x) = 8! \cdot a_8 = \underline{\underline{-\frac{8!}{9}}}$

c) Lov å integrere ledd for ledd. Før

$\int_0^{1/2} \frac{\ln(1-x)}{x} dx = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \int_0^{1/2} x^{n-1} dx = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n^2} \Big|_0^{1/2} = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 \cdot 2^n}$

Oppg. 5

a)

Grafen er sym. om y-aksen

$$\Rightarrow b_m = 0$$

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} 1 dx$$

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \cdot x \Big|_0^{\pi} = \frac{1}{\pi} \cdot (\pi - 0) = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}$$

$$a_m = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \cos mx dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \cos mx dx = \frac{2}{\pi} \cdot \frac{\sin mx}{m} \Big|_0^{\pi}$$

$$a_m = \frac{2}{\pi m} (\sin m\pi - \sin(0)) = \underline{\underline{-\frac{2}{\pi m} \sin(m\frac{\pi}{2})}}$$

$$\sin(n\frac{\pi}{2}) = ? \quad \sin 0 = 0, \quad \sin \frac{\pi}{2} = 1, \quad \sin(2 \cdot \frac{\pi}{2}) = 0$$

$$\sin(3 \cdot \frac{\pi}{2}) = -1, \quad \sin(4 \cdot \frac{\pi}{2}) = 0 \quad \text{etc}$$

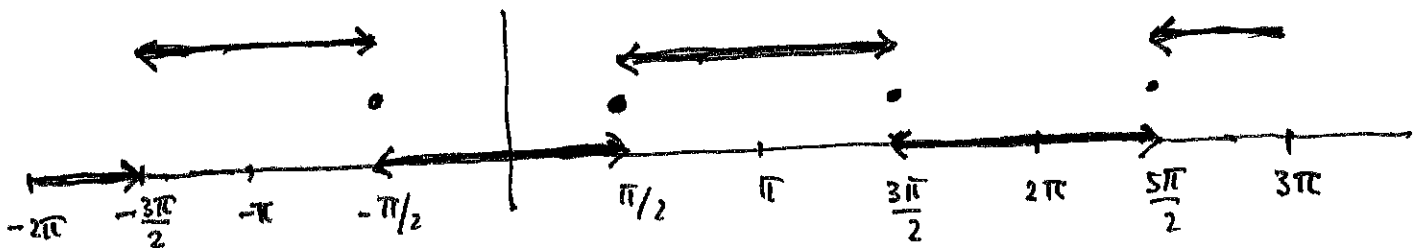
Far

$$\sin(m\frac{\pi}{2}) = \begin{cases} 0 & \text{når } m=2k \\ (-1)^k & \text{når } m=2k+1 \end{cases}$$

Fourierrekke er

$$f(x) \sim \frac{1}{2} - \sum_{m=1}^{\infty} \frac{2}{\pi m} \sin(m\frac{\pi}{2}) \cos mx = \frac{1}{2} - \frac{2}{\pi} \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{\cos(2k+1)x}{2k+1}$$

b) Grafen til summen = grafen til $f(x)$ bortsett fra i diskontinuitetspunktene hvor vi må ta middelværdi

Sett $x=0$ inn i Fourierrekke:

$$0 = \frac{1}{2} - \frac{2}{\pi} \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{1}{2k+1} \quad (\Rightarrow) \quad \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{1}{2k+1}$$

$$\Rightarrow \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{1}{2k+1} = 1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \dots = \underline{\underline{\frac{\pi}{4}}} \quad (\text{Gregory's formula})$$